

Wordt laatste Congoboot binnenkort verschroot ?

Standpunt van de Vlaamse Vereniging voor Industriële
Archeologie vzw - 02.01.2013

In het Duitse Rostock ligt, voorlopig nog, de laatste Belgische Congoboot, de Charlesville. Voorlopig, want in de loop van volgende week wordt ze waarschijnlijk naar een werf in Litouwen gesleept om daar gesloopt te worden. Ondanks een enorme inzet van vrijwilligers en maritieme organisaties om dit schip voor het nageslacht te redden, maar dank zij de totale desinteresse van Vlaamse overheden en erfgoedinstellingen om deze maritieme trots te redden.

Sic transit gloria mundi ?

De m/v **Charlesville** werd in 1951 op de Cockerill werven in Hoboken gebouwd. Na jarenlange trouwe dienst op de lijn Antwerpen-Matadi werd het schip door haar rederij CMB *Compagnie Maritime Belge* in 1967 verkocht aan de VEB Deutsche Seereederei te Rostock in de voormalige DDR. Het werd verbouwd en aangepast als opleidingsschip voor de zeevaartschool in Duitsland en herdoopt als m/v Georg Buchner. In 1991 nam de stad Rostock het voor één symbolische Duitse Mark over en vormde het om tot hotelschip en jeugdherberg.

- zie in bijlage de tekst 'Red het laatste Belgische passagierschip m/v Charlesville' door Daniel Rom, en zie ook op
 - http://www.watererfgoed.be/BE_Charlesville.aspx
 - <http://blog.seniorennet.be/daniel1949/> en
 - http://www.belgischekoopvaardij.net/charlesville_redding.htm.

Vanaf 1989 werd in Antwerpen op het historisch belang van dit schip gewezen, en op de nood om het (liefst in Antwerpen) veilig te stellen voor de toekomst. In 1995 bood de Stad Rostock zelfs aan Antwerpen aan om het schip tegen een eerder symbolisch bedrag over te dragen - een aanbod waar toen om onbegrijpelijke redenen niet op ingegaan werd. Sedert het begin van deze eeuw zetten verenigingen en organisaties zich in voor redding van het schip, maar stootten in Vlaanderen telkens op een gesloten deur en op onbegrip.

Op een parlementaire vraag van volksvertegenwoordiger Carl De Caluwé antwoordde minister Bourgeois op 1 maart 2010 o.m. "Ruimte en Erfgoed kan op dit ogenblik de fysieke staat van het schip en de resterende graad van authenticiteit na de aanpassing tot hotel niet inschatten. Uit de aangereikte informatie kan alvast worden afgeleid dat het schip nog steeds een hoge erfgoedwaarde bezit en voor haar typologie absoluut als uitzonderlijk moet bestempeld worden. Het is het enige overblijvende vracht- en passagiersschip van de op Congo varende voormalige Compagnie Maritime Belge. Het schip werd daarenboven in Vlaanderen gebouwd, het liep in 1950 van stapel bij Cockerill in Hoboken.

Doordat het schip verkocht is en volgens de informatie van de vzw Watererfgoed nu eigendom is van de stad Rostock en bovendien in het buitenland ligt komt het niet voor op de werklijst van te beschermen vaartuigen van de KCML." en verder "Bij de beschermingsdossiers varende erfgoed is er nog geen precedent voor het beschermen van vaartuigen met erfgoedwaarde voor Vlaanderen met buitenlandse eigendom en ligplaats. De mogelijkheid tot beschermen volgens hoger vermeld decreet kan pas overwogen worden op het ogenblik dat er zich een concreet scenario aanbiedt waarbij het schip weer een officiële thuishaven in Vlaanderen krijgt".

Op 16 september 2011 luidde het antwoord op een parlementaire vraag van volksvertegenwoordiger Dirk Van Mechelen: "Er werd geen verder onderzoek naar de erfgoedwaarde van dit schip gedaan, maar uit de aangereikte informatie kan worden afgeleid dat het schip nog steeds een hoge erfgoedwaarde bezit en voor haar typologie absoluut als uitzonderlijk moet bestemd worden, dit zeker als enig overblijvend vracht en passagiersschip van de op Congo varende voormalige Compagnie Maritime Belge en daarenboven in Vlaanderen gebouwd" - en wordt voor de rest verwezen naar het antwoord uit 2010.

Veel stappen van overheidswege om het schip te redden en naar Vlaanderen te halen werden blijkbaar niet gezet.

Onlangs werd vernomen dat het schip, naar verluid voor een bedrag van 750.000 euro verkocht werd aan een Litouwse scheepssloper, en in de loop van volgende dagen naar daar zal versleept worden. Zal het verhaal hiermee een droevig einde kennen ?

Op 2 en 3 januari trekt een delegatie van Vlaamse vrijwilligers naar Rostock in de hoop om in extremis toch nog (iets van) de m/v Charlesville te redden of minstens een uitgebreide survey te verrichten vooraleer dit erfgoed vernietigd wordt.

Vlaanderen heeft jammer genoeg (nog) te weinig belangstelling voor zijn varende erfgoed en het erfgoed van zijn havens, eens toonaangevend in de wereld. Indertijd betreurden wij dat, met het opheffen van het Nationaal Scheepvaartmuseum ("Het Steen") Antwerpen zowat de enige maritieme stad ter wereld is zonder maritiem museum, én blijkbaar ook zonder beleid op het vlak van behoud en herwaardering van dit erfgoed. Of het nu om de oudste sites van Petroleum Zuid gaat of de Charlesville - er is nog veel werk aan de winkel.

De Vlaamse Vereniging roep iedereen op om deze laatste poging te ondersteunen die een aantal vrijwilligers nog ondernemen ter redding van de Charlesville, de laatste van de grote Congoboten.

De Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw roept niet alleen de Vlaamse Overheid, maar ook de stad Antwerpen en het Vlaamse bedrijfsleven op om alles in het werk te stellen om dit unieke schip voor het nageslacht te redden en terug naar Vlaanderen te halen.

Wij willen hiermee de acties en de inzet van een groot aantal vrijwilligers in Antwerpen, en daarbuiten, minstens moreel steunen.

Omdat we dit aan het erfgoed verplicht zijn.

Belangstellenden die meer informatie willen over de door Antwerpse vrijwilligers ondernomen actie kunnen met onze groeten contact opnemen met

Belgian Ships Archive vzw

p/a Letlandstraat 2 (Royerssluis), 2030 Antwerpen,
telef. 0484/366099

of kap. De Vriese 03/321 53 14

Hou er rekening mee dat zij op 2 en 3 januari naar Rostock zijn, en U pas na hun terugkomst kunnen informeren over de stand van zaken.

Mededeling van de **Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie vzw**, 02.01.2013

Postbus 30 - Postkantoor Gent Stationswijk - 9000 Gent

www.vvia.be vvia@vvia.be

De **Vlaamse Vereniging voor Industriële Archeologie** vzw is het *platform* van en voor vrijwilligersverenigingen, particuliere initiatieven en individuele belangstellenden die zich in Vlaanderen inzetten voor studie, behoud en ontsluiting van industrieel en technisch erfgoed, zowel onroerend als roerend en immaterieel.

De vereniging werd in 1978 opgericht, en is daarmee één van de oudste verenigingen voor industriële archeologie in Europa en de oudste in België.
